กสม. ๑

รายงานผลการตรวจสอบ

การละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๘

รายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๒๒๒/๒๕๖๘

เรื่อง สิทธิชุมชนอันเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน กรณีร้องเรียนว่าการขอตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรม [redacted] จังหวัดปราจีนบุรี ปิดกั้นการแสดงความคิดเห็นของประชาชน หลีกเลี่ยงการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก

ผู้ร้อง [redacted] ที่ ๑

ที่ ๒

ผู้ถูกร้อง สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ที่ ๑

บริษัท [redacted] ที่ ๒

บริษัท ที่ ๓

บริษัท ที่ ๔

๑. ความเป็นมา

ผู้ร้องร้องเรียนผ่านกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามคำร้องที่ ๑๕/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ว่า การออกประกาศของผู้ถูกร้องที่ ๑ เรื่อง รายชื่อผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมากที่ได้รับการคัดเลือก ตามระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ว่าด้วยการจัดหาไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ Feed - in Tariff (FiT)[๑] ปี ๒๕๖๕-๒๕๗๓ สำหรับขยะอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๖๕ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๖ (ระเบียบ กกพ. ว่าด้วยการจัดหาไฟฟ้าฯ สำหรับขยะอุตสาหกรรม)

/ไม่ชอบด้วย...

---

[๑] Feed - in Tariff หรือ FiT คือ มาตรการส่งเสริมการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนประเภทหนึ่งที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในต่างประเทศ เพื่อจูงใจให้ผู้ประกอบการเอกชนเข้ามาลงทุนในธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียน (เนื่องจากการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนมีต้นทุนค่อนข้างสูง) ซึ่งอัตรา FiT จะอยู่ในรูปแบบอัตรารับซื้อไฟฟ้าคงที่ตลอดอายุโครงการ (มีการปรับเพิ่มสำหรับกลุ่มที่มีการใช้เชื้อเพลิง) โดยอัตรา FiT จะไม่เปลี่ยนแปลงไปตามค่าไฟฐานและค่า Ft ทำให้มีราคาที่ชัดเจนและเกิดความเป็นธรรม (จาก นโยบายการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ Feed-in Tariff, สืบค้นจาก https://www.eppo.go.th/images/Power/pdf/FT-history/FiT_2558.pdf, เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๗)

ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากบริษัท [redacted] ซึ่งเป็นบริษัทในเครือเดียวกับผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ มีสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับการไฟฟ้าอยู่ก่อนแล้ว นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ จงใจหลีกเลี่ยงการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) เนื่องจากขอตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรม ๓ โรงงาน กำลังการผลิต ๙.๙ เมกะวัตต์ ต่อ ๑ โรงงาน บนที่ดินที่มีพื้นที่ติดต่อกัน ๖๒ ไร่ ในนิคมอุตสาหกรรม [redacted] จังหวัดปราจีนบุรี นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ยังปิดกั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในการจัดรับฟังความเห็นประกอบการขออนุญาตตั้งโรงงานและผลิตไฟฟ้าข้างต้น จึงขอให้ตรวจสอบ

๒. การตรวจสอบ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพิจารณาจากการชี้แจงข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานดังต่อไปนี้

๒.๑ รายการเอกสาร พยานหลักฐานจากการตรวจสอบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๑ บันทึกการลงพื้นที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๑๙ - ๒๑ เมษายน ๒๕๖๗ ณ ตำบลลาดตะเคียน อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง และตำบลบ่อวิน อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

๒.๑.๒ หนังสือสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปราจีนบุรี ที่ ปจ ๐๐๓๔ (๒)/๘๔๗ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๓ หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานประจำเขต ๗ (สระบุรี) ด่วนที่สุด ที่ สกพ ๕๕๒๙/๑๓๑๑ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๔ หนังสือผู้ถูกร้องที่ ๒ [redacted] ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๕ หนังสือผู้ร้องถูกที่ ๓ [redacted] ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๖ หนังสือร้องถูกที่ ๔ [redacted] ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๗ หนังสือจังหวัดปราจีนบุรี ด่วนที่สุด ที่ ปจ ๐๐๑๗.๑/๕๓๑๐ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๘ หนังสือผู้ร้องถูกที่ ๑ ที่ สกพ ๕๕๐๒/๖๐๖๘ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

/๒.๑.๙ หนังสือ...

๒.๑.๙ หนังสือการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ที่ อก ๕๑๐๓.๒.๑/๑๗๐๙ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๑๐ หนังสือบริษัท [redacted] ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗ ถึงคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๑๑ บันทึกการประชุมรับฟังข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๗ ณ ศาลากลางจังหวัดปราจีนบุรี

๒.๑.๑๒ บันทึกการประชุมรับฟังข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๑๓ หนังสือบริษัท [redacted] ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๗ ถึงประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๑๔ หนังสือบริษัท [redacted] ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๗ ถึงประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๑๕ หนังสือผู้ร้องถูกที่ ๑ ที่ สกพ ๕๕๐๒/๑๑๙๓๓ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๑๖ หนังสือบริษัท [redacted] ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๗ ถึงประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๑๗ หนังสือบริษัท [redacted] ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๗ ถึงประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๑๘ บันทึกความเห็นของ [redacted] ผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๘

๒.๑.๑๙ หนังสือสำนักงานนิคม [redacted] ที่ อก ๕๑๐๕.๒.๗/๐๐๒๕ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๘ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๒๐ บันทึกสรุปผลการหารือแนวทางการดำเนินงานร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาการร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการไฟฟ้าและการพิจารณารายงานประมวลหลักการปฏิบัติระหว่างสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๘ ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๒๑ บันทึกถ้อยคำทางโทรศัพท์ของวิศวกรฝ่ายแผนและกำกับการจัดหาไฟฟ้า สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๘

๒.๒ ข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบ

๒.๒.๑ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง

ผู้ร้องให้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากความเป็นมาในข้อ ๑ ว่า

๑) เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ โดยบริษัท [redacted] (บริษัทที่ปรึกษา) ได้จัดประชุมรับฟังความเห็นประกอบการขออนุญาต

/ประกอบ...

ประกอบกิจการโรงไฟฟ้าเชื้อเพลิงจากขยะอุตสาหกรรม ณ โรงแรม [redacted] โดยประชาชนในพื้นที่ไม่ทราบมาก่อน มีเพียงผู้ร้องที่ ๑ [redacted] ได้รับหนังสือเชิญประชุมจากบริษัทที่ปรึกษา ซึ่งในวันดังกล่าวกลุ่มผู้ร้องได้แจ้งที่ประชุมว่าไม่อนุญาตให้นำเนื้อหาการประชุมบันทึกเป็นรายงานสรุปผลการประชุมรับฟังความคิดเห็นและใช้ประกอบการขอใบอนุญาตประกอบกิจการโรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรม แต่ผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ กลับเพิกเฉย

๒) ต่อมากลุ่มผู้ร้องทราบว่า วันที่ ๒๖ - ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๖ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ โดยบริษัทที่ปรึกษา จะจัดเวทีรับฟังความเห็นและทำความเข้าใจกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย (เวทีรับฟังความเห็น) ณ บริเวณที่ดำเนินโครงการ ภายในนิคมอุตสาหกรรม [redacted] ช่วงเช้าของวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๖ กลุ่มผู้ร้องจึงไปรวมตัวกันเพื่อจะขอเข้าร่วมประชุมด้วย แต่กลับพบกลุ่มชายสวมชุดดำ สวมหมวกและหน้ากาก กีดกันไม่ให้กลุ่มผู้ร้องที่ถือป้ายคัดค้านเข้าร่วมประชุม แต่อนุญาตให้กลุ่มผู้ร้องประมาณ ๕ คน ที่ยอมปฏิบัติตามเข้าร่วมประชุมได้ กลุ่มผู้ร้องที่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมจึงมารวมตัวกันหน้านิคมอุตสาหกรรม [redacted] เพื่อจัดเวทีแสดงจุดยืนคัดค้านโครงการดังกล่าว อนึ่ง กลุ่มผู้ร้องที่เข้าร่วมประชุมถูกจำกัดสิทธิในการแสดงความคิดเห็นให้พูดได้เพียงคนละ ๓ นาที เมื่อแสดงความเห็นเชิงคัดค้านจะถูกพิธีกรพูดขัดทำให้เสียสมาธิ และมีชายชุดดำยืนประกบด้านหลัง ทำให้หวาดกลัวไม่กล้าแสดงความคิดเห็น กลุ่มผู้ร้องจึงไม่ได้เข้าร่วมรับฟังความเห็นในวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๖ แต่ได้ยื่นหนังสือคัดค้านต่อผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี

๓) กลุ่มผู้ร้องยังมีข้อห่วงกังวลเกี่ยวกับการใช้น้ำของนิคมอุตสาหกรรม [redacted] จากบึงโคกมะม่วง ซึ่งเป็นบึงสาธารณประโยชน์และประชาชนโดยรอบในตำบลลาดตะเคียนและตำบลหาดนางแก้วใช้น้ำจากบึงดังกล่าวเพื่อการเกษตร

๒.๒.๒ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ถูกร้อง

๑) ผู้ถูกร้องที่ ๑

๑.๑) การรับซื้อไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรมเป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๕ ซึ่งเห็นชอบหลักการการรับซื้อไฟฟ้าและอัตรารับซื้อไฟฟ้าจากขยะอุตสาหกรรมในรูปแบบ FiT ตามแผนการเพิ่มการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานสะอาด ในช่วง พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๓ ซึ่งเป็นแผนที่ปรับปรุงเพิ่มเติมขึ้นภายใต้แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑ (PDP 2018 Revision 1) โดยให้รับซื้อไฟฟ้าจากขยะอุตสาหกรรมขนาดกำลังผลิตติดตั้งไม่เกิน ๑๐ เมกะวัตต์ ในปริมาณ ๑๐๐ เมกะวัตต์ และกำหนดวันจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบเชิงพาณิชย์ (Scheduled Commercial Operation Date: SCOD) ในปี ๒๕๖๙ และมอบหมาย กกพ. ออกระเบียบและประกาศรับซื้อไฟฟ้าต่อไป

๑.๒) กกพ. ได้ออกระเบียบ ว่าด้วยการจัดหาไฟฟ้าฯ สำหรับขยะอุตสาหกรรม และออกประกาศ กกพ. เรื่อง ประกาศเชิญชวนการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ FiT ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๗๓ สำหรับเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรม (ปี ๒๕๖๙) พ.ศ. ๒๕๖๕ (ประกาศ กกพ. เรื่อง ประกาศ

/เชิญชวน...

เชิญชวนการรับซื้อไฟฟ้าฯ สำหรับเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรม) รวมทั้งออกประกาศสำนักงาน กกพ. เรื่อง รายชื่อผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมากที่ได้รับการคัดเลือก ตามระเบียบ กกพ. ว่าด้วยการจัดหาไฟฟ้าฯ สำหรับขยะอุตสาหกรรม (ประกาศสำนักงาน กกพ. เรื่อง รายชื่อผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมากที่ได้รับการคัดเลือก)

๑.๓) โครงการของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ มีกำลังการผลิตติดตั้ง ๙.๙ เมกะวัตต์ ต่อ ๑ โครงการ จึงไม่เข้าข่ายที่จะต้องจัดทำรายงาน EIA แต่ต้องจัดทำรายงานประมวลหลักการปฏิบัติ (Code of Practice: CoP) ตามระเบียบ กกพ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำรายงานประมวลหลักการปฏิบัติ และรายงานผลการปฏิบัติตามประมวลหลักการปฏิบัติ สำหรับการประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๖๕ (ระเบียบ กกพ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำรายงาน CoP) ทั้งนี้ ต้องรับฟังความเห็นและทำความเข้าใจกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย ตามระเบียบ กกพ. ว่าด้วยการรับฟังความเห็นและทำความเข้าใจกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย ในการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๖๕ (ระเบียบ กกพ. ว่าด้วยการรับฟังความเห็น) เพื่อประกอบการยื่นขอรับใบอนุญาตผลิตไฟฟ้า

๑.๔) ตามระเบียบ กกพ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำรายงาน CoP กำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ระยะเตรียมการก่อสร้าง ระยะก่อสร้าง และระยะดำเนินการ โดยในขั้นเตรียมการก่อสร้างจะต้องตรวจวัด และนำเสนอข้อมูลคุณภาพสิ่งแวดล้อมก่อนมีโครงการซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการเปรียบเทียบกับข้อมูลคุณภาพสิ่งแวดล้อมภายหลังมีโครงการ ได้แก่ คุณภาพอากาศ เสียง อุทกวิทยา คุณภาพน้ำผิวดิน และคุณภาพน้ำใต้ดิน โดยการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้พิจารณากำหนดจุดตรวจวัดในพื้นที่อ่อนไหวที่อาจได้รับผลกระทบจากโครงการเป็นลำดับแรก นอกจากนี้ เมื่อได้รับอนุญาตผลิตไฟฟ้าแล้ว ผู้รับใบอนุญาตจะต้องตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมทั้งในระยะก่อสร้างและตลอดระยะดำเนินการ โดยต้องจัดส่งรายงานผลการปฏิบัติตามรายงาน CoP เป็นประจำทุก ๖ เดือน

๑.๕) การดำเนินโครงการเป็นการผลิตกระแสไฟฟ้าโดยใช้ขยะปริมาณสูงสุด ๒๕๐ ตันต่อวัน เป็นแหล่งพลังงานในการให้ความร้อนเพื่อผลิตไอน้ำ โดยไอน้ำที่ผลิตได้จะถูกนำไปใช้เป็นต้นกำลังในการขับเคลื่อนกังหันไอน้ำ ซึ่งเชื่อมต่อกับเพลาของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า เกิดเป็นกระแสไฟฟ้าส่งเข้าโครงข่ายของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคต่อไป โดยเทคโนโลยีที่ใช้ได้รับการพัฒนาในเชิงพาณิชย์ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา สามารถควบคุมการผลิตได้ง่ายและมีความปลอดภัยสูง อีกทั้งยังออกแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในภาพรวมอย่างเป็นระบบ กล่าวคือ (๑) ทำระบบจัดเก็บและระบบป้อนเชื้อเพลิงเข้าสู่ห้องเผาไหม้เป็นระบบปิดเพื่อป้องกันการปลิวหรือหกหล่นของเชื้อเพลิง และ (๒) ควบคุมอัตราการระบายมลพิษที่เกิดจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงให้มีค่าไม่เกินที่มาตรฐานกำหนด

๑.๖) กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) และกระทรวงพลังงานได้หารือร่วมกัน โดย อก. เป็นหน่วยงานพิจารณาว่าโรงไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรมควรอยู่ในพื้นที่ใดบ้าง และ กพช. ได้กำหนดนโยบายตามการพิจารณาของ อก. ทั้งนี้ การคำนวณสมดุลมวล (mass balance) ของ อก. เป็นเพียง

การคำนวณปริมาณขยะที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงเท่านั้น และรายงาน CoP ต้องแสดง mass balance เช่นกัน

๑.๗) จากการหารือร่วมกันระหว่างสำนักงาน กกพ. และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) กรณีโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อน ที่มีกำลังการผลิตต่ำกว่า ๑๐ เมกะวัตต์ ตั้งแต่ ๒ โครงการขึ้นไป ซึ่งมีที่ตั้งโครงการอยู่ติดกันแต่ไม่ถือว่าเป็นโครงการเดียวกัน มีหลักเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

(๑) ขอบเขตที่ตั้งโครงการแยกจากกัน และต้องมีรั้วที่เป็นโครงสร้างถาวรกั้นระหว่างโครงการอย่างชัดเจน

(๒) นิติบุคคลตามวิธีการที่กฎหมายกำหนดของแต่ละโครงการแยกจากกัน

(๓) ระบบสาธารณูปโภคหลักของแต่ละโครงการแยกกัน

(๔) กรณีที่มีการใช้ระบบสาธารณูปโภคสนับสนุนร่วมกัน ต้องมีสัญญาการซื้อขาย เช่า หรือบันทึกความเข้าใจ ร่วมกันของทุกโครงการอย่างชัดเจน

๑.๘) การตั้งโรงไฟฟ้าในเขตนิคมอุตสาหกรรม กกพ. ได้ประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเชิงพื้นที่ภาพรวมตามรายงาน EIA ของนิคมอุตสาหกรรม อาทิ ความสามารถของอัตราการระบายสารมลพิษจากแหล่งกำเนิด (emission loading) ประกอบด้วย ทั้งนี้ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) เป็นหน่วยงานพิจารณาความเหมาะสมของที่ตั้งโรงไฟฟ้าในเขตนิคมอุตสาหกรรม

๑.๙) การพิจารณาว่าโครงการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรมเป็นโรงไฟฟ้าที่ลงทุนก่อสร้างใหม่ ตามข้อ ๙ ของระเบียบ กกพ. ว่าด้วยการจัดหาไฟฟ้าฯ สำหรับขยะอุตสาหกรรม จะพิจารณาเป็นรายโครงการ ดังนั้น การที่บริษัทหนึ่งมีโครงการที่มีสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยหรือการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายที่ยังมีผลบังคับใช้อยู่ก่อนแล้ว และต่อมามีบริษัทอื่นในเครือเดียวกันลงทุนก่อสร้างโรงไฟฟ้าอีกโครงการหนึ่ง ถือได้ว่าโครงการที่มีในภายหลังเป็นโครงการที่ลงทุนก่อสร้างใหม่ อนึ่ง บริษัทหนึ่งอาจมีโครงการเสนอขายไฟฟ้าได้หลายโครงการโดยไม่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบข้างต้น หากโครงการที่มีขึ้นภายหลังเป็นโรงไฟฟ้าที่ลงทุนก่อสร้างใหม่

๑.๙) ตามบันทึกข้อมูลการเข้าร่วมสังเกตการณ์การจัดเวทีรับฟังความเห็นของสำนักงาน กกพ. ประจำเขต ๗ (สระบุรี) พบว่า ในช่วงเช้าของวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๖ เป็นการจัดประชุมรับฟังความเห็นและทำความเข้าใจกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียของต่อโครงการของผู้ถูกร้องที่ ๒ มีกลุ่มผู้คัดค้านประมาณ ๕๐ - ๖๐ คน รวมตัวกันเพื่อแสดงจุดยืนคัดค้านการก่อสร้างโรงไฟฟ้าเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรมในพื้นที่ โดยผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ให้ตัวแทนกลุ่มผู้คัดค้านเข้าร่วมเวทีรับฟังความเห็น (ไม่ได้ให้กลุ่มผู้คัดค้านทั้งหมดเข้าร่วมเวทีรับฟังความเห็น) โดยให้เหตุผลเรื่องความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของผู้เข้าร่วมรับฟังความเห็นคนอื่น

๑.๑๐) เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๘ กกพ. ได้ให้ความเห็นชอบรายงาน CoP โครงการของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ แล้ว

VSPP/IPS

กระบวนการออกใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าและใบอนุญาตอื่นที่เกี่ยวข้อง (ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2550)

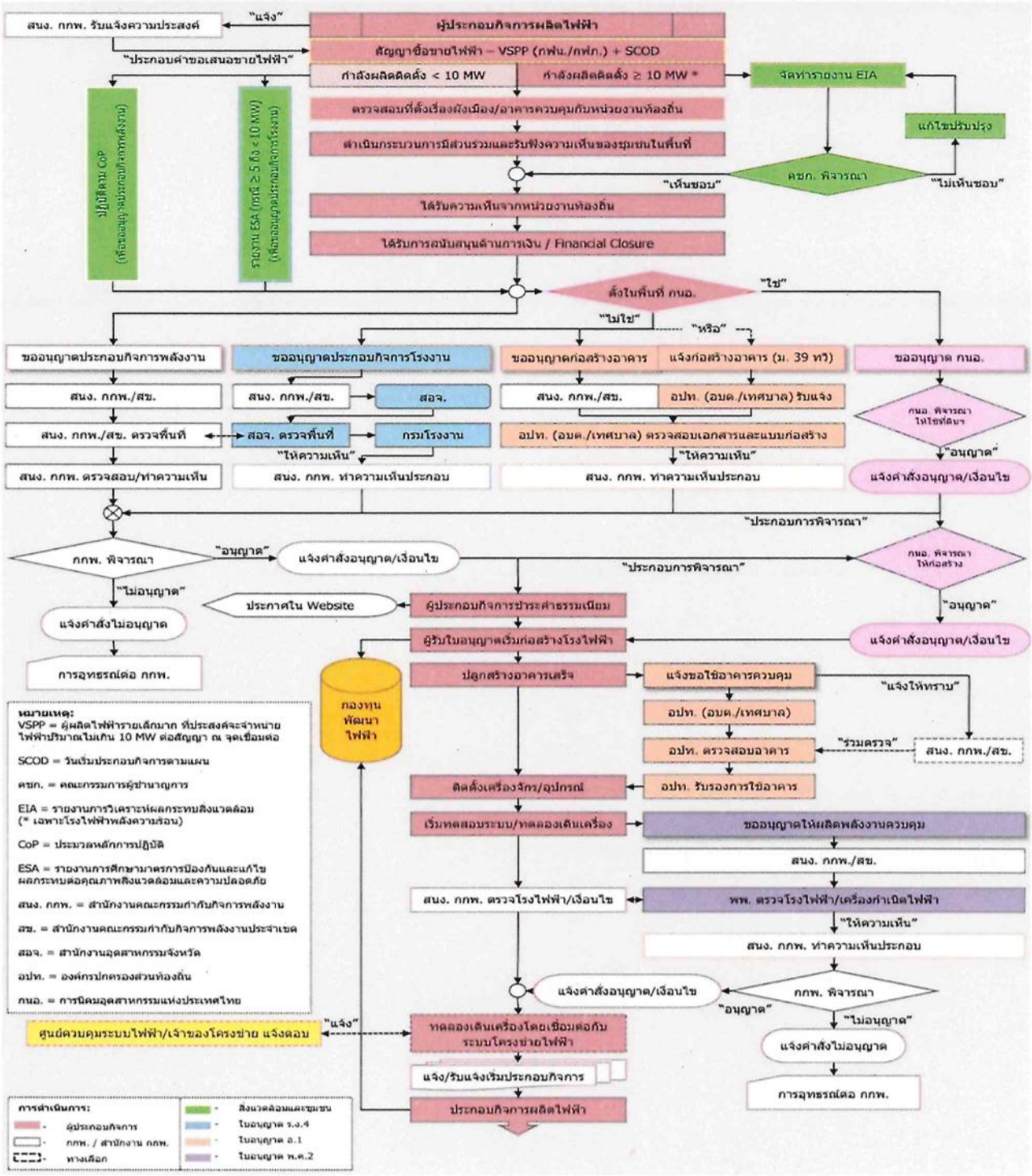

ภาพขั้นตอนการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการพลังงาน[๒]

/๒) ผู้ถูกร้อง...

---

[๒] กลุ่มข้อมูลการขอรับใบอนุญาต คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (๒๕๖๘). ขั้นตอนการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการพลังงาน, สืบค้นจาก https://www.erc.or.th/web-upload/200xf869baf82be74c18cc110e974eea8d5c/tinymce/procedure/procedure-flow-5.pdf, เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๘

๒) ผู้ถูกร้องที่ ๒

๒.๑) ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ดำเนินการตามระเบียบ กกพ. ว่าด้วยการจัดหาไฟฟ้าฯ สำหรับขยะอุตสาหกรรม โดยได้ยื่นคำเสนอขายไฟฟ้าตามหลักเกณฑ์ที่ประกาศกำหนด และเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๖ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก (ขนาดกำลังผลิตติดตั้งไม่เกิน ๑๐ เมกะวัตต์) การยื่นคำเสนอขายไฟฟ้าครั้งนี้ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีที่ตั้งโครงการอยู่ในนิคมอุตสาหกรรม[redacted]เช่นเดียวกับผู้ถูกร้องที่ ๓ และที่ ๔ ซึ่งจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดเช่นเดียวกัน โดยผู้ถูกร้องทั้งสามมีบริษัท[redacted]เป็นผู้ถือหุ้น แต่โครงการของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ มีขอบเขตที่ตั้งแต่ละโครงการแยกจากกัน อีกทั้งระบบสาธารณูปโภคหลักของแต่ละโครงการแยกกันโดยสิ้นเชิง

๒.๒) โครงการของผู้ถูกร้องที่ ๒ เป็นโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่มีกำลังการผลิตติดตั้ง ๙.๙ เมกะวัตต์ และจะจำหน่ายไฟฟ้าให้กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ๘ เมกะวัตต์ ส่วนที่เหลือประมาณ ๑.๙ เมกะวัตต์ จะนำมาใช้ภายในโรงไฟฟ้า เนื่องจากโครงการมีกำลังการผลิตติดตั้งไม่ถึง ๑๐ เมกะวัตต์ จึงไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่จะต้องจัดทำรายงาน EIA แต่ได้จัดทำรายงาน CoP ตามระเบียบ กกพ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำรายงาน CoP

๒.๓) โรงไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรมมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อกำจัดขยะอุตสาหกรรมไม่ให้มีการลักลอบนำขยะอุตสาหกรรมไปทิ้งในพื้นที่ต่าง ๆ ลดพื้นที่บ่อฝังกลบขยะ และลดปัญหาสิ่งแวดล้อม ส่วนไฟฟ้าเป็นผลพลอยได้ เนื่องจากการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรมมีต้นทุนการผลิตไฟฟ้าสูงกว่าการใช้ก๊าซธรรมชาติหรือถ่านหิน

๒.๔) ผู้ถูกร้องที่ ๒ จะรับเชื้อเพลิงแข็งที่ผลิตจากของเสีย (Solid Recovered Fuel: SRF)[๓] ที่ไม่เป็นอันตราย อาทิ เศษไม้ เศษผ้า เศษยาง เศษหนัง เศษกระดาษ เศษพลาสติก ซึ่งผ่านกระบวนการบดย่อยจากอุตสาหกรรมและขนส่งเชื้อเพลิงจากโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ไม่ใช้แล้วหรือของเสียจากโรงงานมาผลิตเป็นวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์ใหม่โดยผ่านกรรมวิธีการผลิตทางอุตสาหกรรม (โรงงานลำดับที่ ๑๐๖ ตามกฎกระทรวงกำหนดประเภท ชนิด และขนาดของโรงงาน พ.ศ. ๒๕๖๓) เท่านั้น โดยจะรับซื้อในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรีเป็นลำดับแรกหรือพื้นที่ใกล้เคียง คือ สระบุรีและพระนครศรีอยุธยา และได้กำหนดให้มีมาตรการการขนส่งขยะอุตสาหกรรมที่ไม่เป็นอันตรายมายังโครงการ เช่น รถบรรทุกต้องปิดคลุมผ้าใบให้มิดชิดเพื่อป้องกันการตกหล่น

/และติดตั้ง...

---

[๓] เชื้อเพลิงแข็งที่ผลิตจากของเสีย (Solid Recovered Fuel: SRF) หมายความว่า เชื้อเพลิงแข็งที่ผลิตจากของเสียที่ไม่อันตรายจากอุตสาหกรรม หรือสิ่งปฏิกูล หรือวัสดุไม่ใช้แล้วที่เป็นของแข็งและไม่เป็นของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานอุตสาหกรรม (จาก เอกสารประกอบการประชุมหารือเรื่องก้อนเชื้อเพลิงขยะ (RDF) ทางออกของการกำจัดขยะชุมชน โดยสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ, สืบค้นจาก https://www.pcd.go.th/wp-content/uploads/2020/05/pcdnew-2020-05-27_08-55-45_142236.pdf, เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๗)

และติดตั้งระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลก (Global Positioning System: GPS) เพื่อติดตามการขนส่งได้ตลอดเส้นทาง

๒.๕) ในช่วงเวลาดำเนินการ ผู้ถูกร้องที่ ๒ มีมาตรการควบคุมค่าการระบายสารมลพิษทางอากาศที่ปล่อยออกจากปล่องระบายอากาศให้ไม่เกินค่าควบคุมของโครงการ และไม่เกินค่ามาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงไฟฟ้า ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยมีพารามิเตอร์ที่กำหนด ได้แก่ ฝุ่นละออง ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน ก๊าซไฮโดรเจนคลอไรด์ สารปรอท แคดเมียม ตะกั่ว และไดออกซิน/ฟิวแรน โดยบริษัทที่ปรึกษาได้ใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ในการประเมินผลกระทบด้านคุณภาพอากาศ โดยพิจารณาร่วมกันระหว่างโครงการของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ร่วมกับผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศปัจจุบัน (ข้อมูลเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๖) พบว่า ความเข้มข้นของมลสาร (สารมลพิษ) ในบรรยากาศอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศทั่วไปในทุกดัชนี

๒.๖) จากข้อมูลรายงาน EIA ของนิคมอุตสาหกรรม[redacted] พบว่า แผนการสูบน้ำจากบึงโคกมะม่วงจะดำเนินการในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม เนื่องจากเป็นช่วงที่มีปริมาณน้ำฝนมาก คือ มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยอยู่ที่ ๑๕๐ - ๓๐๓ มิลลิเมตรต่อเดือน ประกอบกับในช่วงฤดูฝนจะมีปริมาณน้ำฝนส่วนเกินที่ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์เพื่อการชลประทานหรือกิจการอื่น ๆ โดยน้ำที่สูบมากักเก็บจะเต็มบ่อน้ำดิบของนิคมอุตสาหกรรม[redacted] ที่ความจุ ๑.๒๙ ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถรองรับความต้องการใช้น้ำในช่วงฤดูแล้งได้ประมาณ ๒๓๐ วัน ซึ่งเพียงพอต่อการดำเนินงานของนิคมอุตสาหกรรม[redacted]

๒.๗) เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้จัดประชุมเพื่อประชาสัมพันธ์รายละเอียดโครงการ ณ โรงแรม[redacted] ซึ่งจัดเสริมจากแนวทางของ กกพ. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ศึกษาได้รับทราบถึงการพัฒนาโครงการและการจัดทำรายงาน CoP ตั้งแต่ตอนต้นของกระบวนการศึกษา เน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโครงการอย่างทั่วถึง โดยได้นำเสนอข้อมูลโครงการของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ พร้อมกัน เนื่องจากทั้ง ๓ โครงการตั้งอยู่ใกล้เคียงกันและมีลักษณะโครงการเหมือนกัน

๒.๘) เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. ผู้ถูกร้องที่ ๒ จัดเวทีรับฟังความเห็นตามระเบียบ กกพ. ว่าด้วยการรับฟังความเห็น ณ นิคมอุตสาหกรรม[redacted] เพื่อใช้ประกอบการจัดทำรายงาน CoP โดยได้มอบหมายให้บริษัทที่ปรึกษาซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจาก สผ. เป็นผู้จัดทำรายงาน CoP ดังกล่าว และเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยตลอดระยะเวลาการประชุม จึงได้กำหนดข้อปฏิบัติให้ผู้ที่ประสงค์เข้าร่วมประชุมจะต้องลงทะเบียนเพื่อรับเอกสารและอาหารว่าง ห้ามนำวัตถุที่เป็นอันตราย ป้ายประกาศ/สื่อต่าง ๆ เข้ามาภายในที่ประชุม

/๒.๙) ระหว่าง...

๒.๙) ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๘ กันยายน ๒๕๖๗ บริษัทที่ปรึกษาได้จัดประชุมเพื่อประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียต่อโครงการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรม ต่อโครงการของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ (เพิ่มเติม) เพื่อเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความเห็นกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย ครอบคลุมพื้นที่รัศมีอย่างน้อย ๓ กิโลเมตรจากขอบเขตพื้นที่ตั้งโครงการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- วันเสาร์ที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๗ เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ ศาลาการเปรียญวัดบุญเกิด ตำบลลาดตะเคียน
- วันเสาร์ที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๗ เวลา ๑๔.๐๐ - ๑๖.๓๐ น. ณ วัดหนองนมหนู ตำบลลาดตะเคียน
- วันอาทิตย์ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๗ เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ ศาลาการเปรียญวัดหนองคล้า ตำบลลาดตะเคียน
- วันอาทิตย์ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๗ เวลา ๑๗.๐๐ - ๑๙.๐๐ น. ณ ศูนย์การเรียนรู้ ตำบลหาดนางแก้ว
- วันจันทร์ที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๗ เวลา ๑๗.๐๐ - ๑๙.๐๐ น. ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน[redacted] บ้านโคกกระท้อน ตำบลลาดตะเคียน
- วันอังคารที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๗ เวลา ๑๗.๐๐ - ๑๙.๐๐ น. ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน[redacted] บ้านคลองร่วม ตำบลลาดตะเคียน
- วันพุธที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๗ เวลา ๑๗.๐๐ - ๑๙.๐๐ น. ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน[redacted] บ้านโคกมะม่วง ตำบลลาดตะเคียน

ทั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมเวทีรับฟังความเห็น ๔๐๗ คน (ไม่นับรวมเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ และบริษัทที่ปรึกษา) ประกอบด้วยประชาชน ผู้นำชุมชน ผู้แทนหน่วยงานราชการระดับจังหวัดและระดับอำเภอ ประธานเครือข่าย[redacted] อำเภอกบินทร์บุรี

๓) ผู้ถูกร้องที่ ๓ ชี้แจงเกี่ยวกับโครงการไปในทางเดียวกันกับผู้ถูกร้องที่ ๒ รายละเอียดที่ต่างกัน คือ ผู้ถูกร้องที่ ๓ ได้จัดเวทีรับฟังความเห็นเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๖.๐๐ น. ณ นิคมอุตสาหกรรม[redacted]

๔) ผู้ถูกร้องที่ ๔ ชี้แจงเกี่ยวกับโครงการไปในทางเดียวกันกับผู้ถูกร้องที่ ๒ และที่ ๓ รายละเอียดต่างกัน คือ ผู้ถูกร้องที่ ๔ ได้จัดเวทีรับฟังความเห็นเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ นิคมอุตสาหกรรม[redacted]

๒.๒.๓ ข้อเท็จจริงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (สำนักงาน กกพ.) ประจำเขต ๗ (สระบุรี)

/๑.๑) โครงการ...

๑.๑) โครงการรับซื้อไฟฟ้าที่มีเชื้อเพลิงจากขยะอุตสาหกรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อกำจัดขยะ ซึ่งเป็นไปตามมติ กพช. ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๕ โดยกำหนดวันจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบเชิงพาณิชย์ของโรงไฟฟ้าขยะอุตสาหกรรม ในปี ๒๕๖๙ จำนวน ๑๐๐ เมกะวัตต์

๑.๒) สำนักงาน กกพ.ประจำเขต ๗ (สระบุรี) ได้รับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนในพื้นที่คัดค้านการก่อสร้างและขอให้ตรวจสอบโครงการ รวมทั้งได้ยื่นเรื่องการแสดงความเห็น ข้อเสนอแนะ คำถามเพิ่มเติม ซึ่งเป็นไปตามแนวทางการจัดทำรายงาน CoP ที่ระบุว่า หากในระหว่างการศึกษาพบว่ามีประเด็นอื่น ๆ ที่มีความสำคัญ โครงการสามารถกำหนดมาตรการเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่หรือออกแบบโครงการให้สอดคล้องกับผลการศึกษาได้ ซึ่งผู้ถูกร้องที่ ๑ จะใช้ข้อมูลดังกล่าวประกอบการตรวจสอบรายงาน CoP ขั้นสุดท้าย

๒) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปราจีนบุรี (สอจ.ปราจีนบุรี)

ผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ไม่ได้ยื่นคำขออนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ต่อ สอจ.ปราจีนบุรี เนื่องจากมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้การกระทำใด ๆ ของผู้ประกอบกิจการอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรม ให้ถือว่าผู้ว่าการ กนอ. หรือผู้ซึ่งผู้ว่าการ กนอ. มอบหมายเป็นผู้อนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต ให้ความเห็นชอบหรือเป็นผู้มีอำนาจในการรับจดทะเบียนหรือรับแจ้งตามกฎหมายนั้น

๓) จังหวัดปราจีนบุรี

๓.๑) ได้รับรายงานจากสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปราจีนบุรี (สำนักงาน ทสจ.ปราจีนบุรี) ดังนี้

(๑) โรงงานผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรมของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ไม่เข้าข่ายโครงการที่ต้องจัดทำรายงาน EIA ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๖ (ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงาน EIA)

(๒) ที่ตั้งสถานประกอบการอยู่ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม[redacted] อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบในรายงาน EIA เมื่อปี ๒๕๕๘ โดยมีการจัดทำรายงานตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมทุก ๖ เดือน อย่างต่อเนื่อง และผลการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

(๓) ระหว่างการก่อสร้างและการประกอบกิจการดังกล่าว หากมีการปล่อยมลพิษที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน สำนักงาน ทสจ.ปราจีนบุรี

/จะประสาน...

จะประสานแจ้งสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๗ (สระบุรี) ร่วมลงพื้นที่ตรวจสอบและเก็บตัวอย่างมลพิษเพื่อตรวจวิเคราะห์หาสาเหตุ และให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหาต่อไป

๓.๒) ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดปราจีนบุรีได้รับเรื่องร้องเรียนจากผู้ร้องที่ ๒ [redacted] ว่า มีข้อห่วงกังวลเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ และคัดค้านผลการจัดเวทีรับฟังความเห็นเมื่อวันที่ ๒๖ - ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๖ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดปราจีนบุรีจึงได้แจ้งให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ สำนักงาน กกพ. ประจำเขต ๗ (สระบุรี) กนอ. นิคมอุตสาหกรรม[redacted] สำนักงานพลังงานจังหวัดปราจีนบุรี สำนักงาน ทสจ.ปราจีนบุรี และ สอจ.ปราจีนบุรี พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๔) บริษัท[redacted](เจ้าของโครงการนิคมอุตสาหกรรม[redacted]

๔.๑) ตามข้อ ๑๐ ของระเบียบ กกพ. ว่าด้วยการจัดหาไฟฟ้าฯ สำหรับขยะอุตสาหกรรม ผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมากต้องมีความพร้อมด้านพื้นที่ ประกอบด้วย เรื่องหนึ่งเรื่องใดหรือหลายเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) สถานที่ตั้งโรงไฟฟ้าต้องอยู่ในนิคมอุตสาหกรรม หรือเขตประกอบการอุตสาหกรรมซึ่งต้องมีรายงาน EIA ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ที่ไม่มีข้อกำหนดห้ามตั้งโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อน และมีหนังสือรับรองอัตราการระบายมลพิษทางอากาศของโครงการจากเจ้าของนิคมอุตสาหกรรม หรือเขตประกอบการอุตสาหกรรม

(๒) มีกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองที่ดิน หรือสิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดิน ที่เชื่อได้ว่าผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมากจะสามารถมีกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครอง หรือสิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าหลังจากที่ได้รับการคัดเลือก เช่น เอกสารแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง สัญญาจะซื้อจะขาย สัญญาเช่า เอกสารแสดงคำมั่นจะให้เช่า หรือหนังสือยินยอมให้ใช้ที่ดิน

(๓) ที่ดินที่ตั้งโครงการต้องสามารถใช้ประโยชน์ในการประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย เช่น กฎหมายว่าด้วยการผังเมือง กฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงาน ข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยควบคุมอาคาร หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๔.๒) บริษัท[redacted]ได้จัดประชุมการมีส่วนร่วมของประชาชนกลุ่มผู้ใช้น้ำบึงโคกมะม่วงเมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๖ ณ ศาลาการเปรียญวัดโคกมะม่วง ตำบลลาดตะเคียน ซึ่งประชาชนในพื้นที่มีข้อห่วงกังวลเกี่ยวกับการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งรวมทั้งผลตอบแทนจากการให้นิคมอุตสาหกรรม[redacted]นำน้ำของชุมชนไปใช้ประโยชน์ ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

บริษัท [redacted] ได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อร่างมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และร่างมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการนิคมอุตสาหกรรม [redacted] ครั้งที่ ๑ ณ ศาลาการเปรียญวัดโคกมะม่วง โดยมาตรการดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจาก สผ. แล้วตั้งแต่ปี ๒๕๕๘

๔.๓) นิคมอุตสาหกรรม [redacted] มีแผนมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยมีมาตรการในการสูบน้ำจากบึงโคกมะม่วง ดังนี้

(๑) จัดทำแผนการสูบน้ำจากบึงโคกมะม่วงล่วงหน้าเป็นประจำทุกปี เพื่อประชาสัมพันธ์แก่ชุมชนและแจ้งหน่วยงานเกี่ยวข้องได้รับทราบ

(๒) กำหนดให้นิคมอุตสาหกรรม [redacted] สามารถสูบน้ำจากบึงโคกมะม่วงมาเก็บกักไว้ในบ่อน้ำดิบของนิคมอุตสาหกรรม [redacted] ในช่วงฤดูฝน ประมาณเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคมของทุกปี ทั้งนี้ ระยะเวลาการสูบอาจแปรผันตามฤดูกาลขึ้นอยู่กับสภาพอากาศในปีนั้น ๆ

(๓) ห้ามสูบน้ำในช่วงฤดูแล้งมาใช้เป็นน้ำดิบของนิคมอุตสาหกรรม [redacted]

(๔) ติดตั้งเสาวัดระดับความลึกของบึงโคกมะม่วงบริเวณสถานีสูบน้ำของโครงการให้ชัดเจน รวมทั้งติดตั้งมิเตอร์วัดปริมาณน้ำที่สูบในแต่ละวัน

(๕) กำหนดขนาดของตะแกรง (traveling screen) บริเวณจุดสูบให้ขนาดไม่เกิน ๑ ตารางเซนติเมตร (ป้องกันสัตว์น้ำติดเข้าไปในเครื่องสูบน้ำ)

(๖) นิคมอุตสาหกรรม [redacted] ต้องจ่ายผลตอบแทนคืนชุมชนจากการสูบน้ำดิบ โดยอัตราค่าน้ำดิบให้เป็นไปตามที่กรมชลประทานกำหนดหรือตามมติของคณะกรรมการการใช้น้ำบึงโคกมะม่วง

(๗) ประสานงานกับชุมชนและหน่วยงานวิชาการที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางที่เหมาะสมในการสนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อปล่อยทดแทน เช่น ชนิดพันธุ์สัตว์น้ำ พื้นที่ปล่อยสัตว์น้ำ เป็นต้น

(๘) สำรวจความคิดเห็นของชาวบ้านรัศมี ๕ กิโลเมตรโดยรอบโครงการและกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำจากบึงโคกมะม่วง เพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณและชนิดสัตว์น้ำที่ก่อให้เกิดรายได้จากการทำประมง ฤดูกาล ความอุดมสมบูรณ์ของสัตว์น้ำ ความเพียงพอของการใช้น้ำในการเกษตรและปัญหาอุปสรรคจากการใช้น้ำบึงโคกมะม่วง

๕) การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.)

๕.๑) ความเหมาะสมของพื้นที่ตั้งโรงผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรมและการพิจารณาอนุญาตให้ใช้พื้นที่ พิจารณาจาก

/● ผังแม่บท...

- ผังแม่บทโครงการนิคมอุตสาหกรรม[redacted]
- รายงาน EIA โครงการนิคมอุตสาหกรรม[redacted]
- ระบบสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกที่รองรับ
- มลพิษที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการ และ
- กฎหมายที่เกี่ยวข้อง อาทิ กฎหมายที่เกี่ยวกับการประกอบกิจการพลังงาน พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ทั้งนี้ ต้องสอดคล้องตามข้อบังคับคณะกรรมการ กนอ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๕๑

๕.๒) กิจการโรงงานผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรม ไม่เป็นกิจการห้ามตั้งตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ระบุในรายงาน EIA ของโครงการนิคมอุตสาหกรรมฯ

๕.๓) กนอ. ตรวจสอบการระบายมลพิษทางอากาศของโรงงานผลิตไฟฟ้าจากขยะอุตสาหกรรม ๓ โครงการ ในนิคมอุตสาหกรรม[redacted] อาทิ ฝุ่นละอองรวม ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ และก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ เทียบกับค่าควบคุมอัตราการระบายมลพิษทางอากาศของนิคมอุตสาหกรรม[redacted] ตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม พบว่า อัตราการระบายมลพิษของ ๓ โครงการอยู่ในกรอบความสามารถที่นิคมอุตสาหกรรม[redacted] รองรับได้

๖) สำนักงานนิคมอุตสาหกรรม[redacted]

อัตราการระบายมลสารจากโครงการของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ไม่เกินค่าที่กำหนดไว้ตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ระบุในรายงานการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการในรายงาน EIA ของโครงการนิคมอุตสาหกรรม[redacted] ครั้งที่ ๑ โดยโครงการของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ มีพื้นที่รองรับการระบายมลสารโครงการละประมาณ ๒๐ ไร่ ทั้งนี้ แต่ละโครงการสามารถรองรับการระบายฝุ่นละอองรวม ๐.๖๙๓ กรัม/วินาที ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ๐.๗๗๗ กรัม/วินาที และออกไซด์ของไนโตรเจน ๓.๓๕๓ กรัม/วินาที

๗) สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)

ชี้แจงเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ณ สำนักงาน กสม. ว่า ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงาน EIA กำหนดให้โรงไฟฟ้าพลังความร้อนทุกประเภทที่มีกำลังการผลิตติดตั้ง ตั้งแต่ ๑๐ เมกะวัตต์ขึ้นไป ต้องจัดทำรายงาน EIA ยกเว้นโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่ใช้ขยะมูลฝอยเป็นเชื้อเพลิง โดยต้องไม่ใช่โรงไฟฟ้าที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ดังต่อไปนี้

/● พื้นที่ซึ่ง...

- พื้นที่ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกำหนดให้เป็นพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้น ๑ และชั้น ๒
- พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- พื้นที่ป่าอนุรักษ์เพิ่มเติมตามมติของคณะรัฐมนตรี
- พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ
- พื้นที่ซึ่งมีระดับสารมลพิษทางอากาศสูงเกินกว่าร้อยละ ๘๐ ของค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป

๘) สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ ๖

ให้ข้อเท็จจริงเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๗ ณ ศาลากลางจังหวัดปราจีนบุรี ว่า

๘.๑) กฎกระทรวงการอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม พ.ศ. ๒๕๖๗ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๗ ซึ่งตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๔ กำหนดให้ผู้ใช้น้ำอยู่เดิมที่เข้าลักษณะของการใช้น้ำประเภทที่สองยื่นคำขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงดังกล่าวมีผลใช้บังคับ

๘.๒) เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๗ นิคมอุตสาหกรรม[redacted] ได้ยื่นเรื่องขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำต่ออธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ ปริมาณ ๕,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ซึ่งเป็นการใช้น้ำประเภทที่ ๒ ทั้งนี้ สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ ๖ ได้ตรวจสอบเอกสารและเข้าตรวจพื้นที่เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๗

๘.๓) ต่อมาสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ ๖ ได้รับหนังสือร้องเรียนจากประชาชนในพื้นที่ ขอให้ตรวจสอบและคัดค้านการขออนุญาตใช้น้ำจากบึงโคกมะม่วง จึงมีหนังสือแจ้งไปยังนิคมอุตสาหกรรม[redacted] ว่ามีการคัดค้านจากประชาชนและขอให้ไปทำความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้เสียและ อบต.ลาดตะเคียน เกี่ยวกับการขออนุญาตใช้น้ำดังกล่าว และให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เชื่อได้ว่าทุกภาคส่วนมีความเข้าใจไปในทางเดียวกัน เพื่อสำนักงานทรัพยากรที่ ๖ จะได้ส่งกรมทรัพยากรน้ำพิจารณาต่อไป

๘.๔) บริษัท[redacted] มีหนังสือ[redacted] ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ ๖ สรุปได้ว่า บริษัทได้ชี้แจงให้ อบต.ลาดตะเคียน รับทราบวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการขออนุญาตใช้น้ำแล้ว และบริษัทได้จัดประชุมการมีส่วนร่วมของประชาชนกลุ่มผู้ใช้น้ำบึงโคกมะม่วง เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๖ ณ ศาลาการเปรียญวัดโคกมะม่วง ตำบลลาดตะเคียน รวมทั้งจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อร่างมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และร่างมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการนิคมอุตสาหกรรม[redacted]

[redacted] ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ณ ศาลาการเปรียญวัดโคกมะม่วง โดยมาตรการดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจาก สผ. แล้วตั้งแต่ปี ๒๕๕๘

๒.๒.๔ การแสวงหาข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่

จากการสืบค้นเว็บไซต์ สผ. พบว่า สผ. จัดรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการทบทวนโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงาน EIA ระหว่างปี ๒๕๖๒-๒๕๖๔[๕] โดยสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติมีความเห็นเกี่ยวกับโครงการลำดับที่ ๑๘ โรงไฟฟ้าพลังความร้อน เสนอให้ สผ. ทบทวนกรณีการกำหนดขนาด ๑๐ เมกะวัตต์ และกรณียกเว้นโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่ใช้ขยะมูลฝอยเป็นเชื้อเพลิง อีกทั้งมีหลายหน่วยงานให้ความเห็นว่า ควรกำหนดให้โรงไฟฟ้าพลังความร้อนทุกขนาดต้องจัดทำรายงาน EIA และไม่ควรมีข้อยกเว้นโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่ใช้ขยะมูลฝอยเป็นเชื้อเพลิง

๒.๒.๕ ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

[redacted] ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งเชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม ให้ความเห็นว่า

๑) นิคมอุตสาหกรรมมีศักยภาพในการบริหารจัดการ เครื่องมือ และบุคคลากรที่ใช้กำกับดูแลโรงไฟฟ้าได้ดีกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การตั้งโรงไฟฟ้าในนิคมอุตสาหกรรมอาจทำให้ต้นทุนสูงกว่าเนื่องจากอาจอยู่ไกลแหล่งวัตถุดิบ

๒) กรณีโรงไฟฟ้าอยู่ในพื้นที่ติดต่อกันตั้งแต่ ๒ โครงการขึ้นไป ควรศึกษาเพื่อประเมินศักยภาพการรองรับมลสารทางอากาศของพื้นที่ (carrying capacity) ว่า มลพิษที่เกิดขึ้นจากทุกโครงการรวมกันเป็นไปตามกำหนดมาตรฐานควบคุมหรือไม่

๓) ควรเพิ่มสารโพลีไซคลิกอะโรมาติกไฮโดรคาร์บอน (Polycyclic Aromatic Hydrocarbons: PAH) ซึ่งเป็นสารก่อการกลายพันธุ์หรือสารก่อมะเร็งในสัตว์ และฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM 2.5) เป็นสารมลพิษทางอากาศตามกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงไฟฟ้าที่ใช้ขยะเป็นเชื้อเพลิง และควรรายงานปริมาณสารมลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้นต่อปี

๓. ความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรณีตามคำร้องมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า ผู้ถูกร้องทั้งสี่ได้กระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน กรณีการขอตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรม [redacted] จังหวัดปราจีนบุรี หรือไม่ อย่างไร โดยมีข้อพิจารณา ดังนี้

/๓.๑ รัฐธรรมนูญ...

---

[๕] การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการทบทวนโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของ สผ. , สืบค้นจาก https://www.onep.go.th/wp-content/uploads/2021/08/file-20210809-eia-1.pdf, เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๘

๓.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๓ (๒) และ (๓) ได้รับรองสิทธิของบุคคลและชุมชนในการมีส่วนร่วมจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน รวมทั้งสามารถเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ หรืองดเว้นการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชน โดยมาตรา ๕๗ (๒) กำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องคุ้มครอง บำรุงรักษา ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมาตรา ๕๘ ได้กำหนดว่าในกรณีที่รัฐจะอนุญาตให้มีการดำเนินการใดที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม รัฐต้องดำเนินการให้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนหรือชุมชน และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาอนุญาตตามที่กฎหมายกำหนด โดยบุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐก่อนการอนุญาต ทั้งนี้ การอนุญาตต้องระมัดระวังให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพน้อยที่สุด

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights: ICESCR) ข้อ ๑๒[๕] ได้ให้การรับรองสิทธิของบุคคลในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตตามมาตรฐานสูงสุดเท่าที่เป็นได้ โดยรัฐภาคีจะต้องปรับปรุงสุขลักษณะทางสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรมในทุกด้านเพื่อบรรลุผลในการทำให้สิทธิเหล่านี้เป็นจริงอย่างสมบูรณ์ ประกอบกับคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (United Nations Human Rights Council: UNHRC) ได้รับรองให้สิทธิในการมีสิ่งแวดล้อมที่สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน เป็นสิทธิมนุษยชน

นอกจากนี้ หลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs) ได้กำหนดบทบาทของภาครัฐและภาคธุรกิจเกี่ยวกับความรับผิดชอบร่วมกันในเรื่องสิทธิมนุษยชน ประกอบด้วยเสาหลัก

/ ๓ ประการ...

---

[๕] ข้อ ๑๒

๑. รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับรองสิทธิของทุกคนที่จะมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตตามมาตรฐานสูงสุดเท่าที่เป็นได้

๒. ขั้นตอนในการดำเนินการโดยรัฐภาคีแห่งกติกานี้ เพื่อบรรลุผลในการทำให้สิทธินี้เป็นจริงอย่างสมบูรณ์จะต้องรวมถึงสิ่งต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อ

ฯลฯ ฯลฯ

(ข) การปรับปรุงในทุกด้านของสุขลักษณะทางสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรม

ฯลฯ ฯลฯ

๓ ประการ คือ (๑) การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (๒) การเคารพสิทธิมนุษยชน และ (๓) การเยียวยา[๖] อีกทั้งแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights: NAP) ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖–๒๕๗๐) ได้กำหนดกรอบแนวทางการปฏิบัติงานให้กับภาคส่วนต่าง ๆ ในการป้องกัน บรรเทา หรือแก้ไขปัญหา เพื่อคุ้มครองประชาชนและชุมชนไม่ให้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนอันเป็นผลจากการประกอบธุรกิจ ตลอดจนส่งเสริมแนวทางการดำเนินธุรกิจที่มีความรับผิดชอบและเคารพสิทธิมนุษยชนตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน โดยสาระสำคัญของแผน NAP ระยะที่ ๒ เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านแรงงาน ชุมชน ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๒ กรณีตามคำร้องมีประเด็นที่ต้องพิจารณา ๓ ประเด็น ดังนี้

๓.๒.๑ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้กระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน กรณีการออกประกาศสำนักงาน กกพ. เรื่อง รายชื่อผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมากที่ได้รับการคัดเลือกไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก หรือไม่ อย่างไร

๑) จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า

๑.๑) เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๕ กพช. เห็นชอบหลักการการรับซื้อไฟฟ้าและอัตรารับซื้อไฟฟ้าจากขยะอุตสาหกรรมในรูปแบบ FiT โดยให้รับซื้อไฟฟ้าจากขยะอุตสาหกรรมขนาดกำลังผลิตติดตั้งไม่เกิน ๑๐ เมกะวัตต์ และกำหนดวันจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบเชิงพาณิชย์ ในปี ๒๕๖๙ และมอบหมาย กกพ. ออกระเบียบและประกาศรับซื้อไฟฟ้าต่อไป

๑.๒) เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ กกพ. ได้ออกระเบียบ กกพ. ว่าด้วยการจัดหาไฟฟ้าฯ สำหรับขยะอุตสาหกรรม กำหนดให้ กกพ. จัดหาไฟฟ้าจากขยะอุตสาหกรรมจากผู้ที่ยื่นความประสงค์จะผลิตไฟฟ้าจากขยะอุตสาหกรรมที่ทำสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายที่ปริมาณพลังไฟฟ้าเสนอขายไม่เกิน ๑๐ เมกะวัตต์และได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงาน ที่มีขนาดกำลังผลิตติดตั้งไม่เกิน ๑๐ เมกะวัตต์ ทั้งนี้ ผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมากต้องเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่จดทะเบียนในประเทศไทย โดยโครงการที่เสนอขายไฟฟ้าต้องเป็นโรงไฟฟ้าที่ลงทุนก่อสร้างใหม่และไม่เคยมีสัญญาซื้อขายไฟฟ้าหรือไม่เคยได้รับการตอบรับซื้อจากการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย นอกจากนี้ ต้องมีความพร้อมด้านพื้นที่ ด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสมและด้านเชื้อเพลิง [๗]

/๑.๓) เมื่อวันที่...

---

[๖] (๑) การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (Protect) หมายถึง หน้าที่ของรัฐในการปกป้องคุ้มครองมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยภาคธุรกิจหรือรัฐวิสาหกิจ (๒) การเคารพสิทธิมนุษยชน (Respect) หมายถึง ความรับผิดชอบของภาคธุรกิจในการประกอบกิจการโดยเคารพสิทธิมนุษยชน หลีกเลี่ยงการกระทำที่ละเมิดหรือมีส่วนที่จะทำให้เกิดผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนและแก้ไขปัญหาหากเกิดผลกระทบ รวมถึงการจัดให้มีกระบวนการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence: HRDD) และ (๓) การเยียวยา (Remedy) หมายถึง การที่ผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินธุรกิจสามารถเข้าถึงการแก้ไข เยียวยา ฟื้นฟู ที่มีประสิทธิผล ทั้งกลไกตามกระบวนการยุติธรรมของรัฐหรือกลไกอื่น ๆ

[๗] ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

"ผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก" หมายความว่า ผู้ที่ยื่นความประสงค์จะผลิตไฟฟ้าจากขยะอุตสาหกรรม

๑.๓) เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๕ กกพ. ได้ออกประกาศ กกพ. เรื่อง ประกาศเชิญชวนการรับซื้อไฟฟ้าฯ สำหรับเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรม ทั้งนี้ ตามประกาศข้างต้น ผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบ กกพ. ว่าด้วยการจัดหาไฟฟ้าฯ สำหรับขยะอุตสาหกรรม[๘] ในการนี้ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ได้ยื่นคำเสนอขายไฟฟ้าตาม

/ประกาศดังกล่าว...

"ผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก" หมายความว่า ผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมากที่ทำสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายที่ปริมาณพลังไฟฟ้าเสนอขายไม่เกิน ๑๐ เมกะวัตต์และเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงาน

ข้อ ๕ กกพ. จะจัดหาไฟฟ้าจากขยะอุตสาหกรรมจากผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมากที่มีขนาดกำลังผลิตติดตั้งไม่เกิน ๑๐ เมกะวัตต์ ในรูปแบบสัญญา Non-Firm โดยมีอายุสัญญาซื้อขายไฟฟ้า ๒๐ ปี

ข้อ ๘ ผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมากต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่จดทะเบียนในประเทศไทย...

ข้อ ๙ โครงการที่เสนอขายไฟฟ้าต้องเป็นโรงไฟฟ้าที่ลงทุนก่อสร้างใหม่ และไม่เคยมีสัญญาซื้อขายไฟฟ้าหรือไม่เคยได้รับการตอบรับซื้อจากการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย และไม่มีลักษณะต้องห้าม เช่น เป็นโครงการที่มีสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย หรือการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย ที่ยังมีผลใช้บังคับ

ข้อ ๑๐ ผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมากต้องมีความพร้อมทางด้านเทคนิค ดังต่อไปนี้

(๑) ความพร้อมด้านพื้นที่ ประกอบด้วย เรื่องหนึ่งเรื่องใดหรือหลายเรื่อง ดังต่อไปนี้

(ก) สถานที่ตั้งโรงไฟฟ้าต้องอยู่ในนิคมอุตสาหกรรม หรือเขตประกอบการอุตสาหกรรม โดยต้องมีรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ที่ไม่มีข้อกำหนดห้ามตั้งโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อน และมีหนังสือรับรองอัตราการระบายมลพิษทางอากาศของโครงการจากเจ้าของนิคมอุตสาหกรรม หรือเขตประกอบการอุตสาหกรรม

ฯลฯ ฯลฯ

(๒) ความพร้อมด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสม ประกอบด้วย เรื่องหนึ่งเรื่องใดหรือหลายเรื่อง ดังต่อไปนี้

ฯลฯ ฯลฯ

(ค) มีขั้นตอนกระบวนการผลิตไฟฟ้า (Process Flow Diagram) แสดงแผนผังกระบวนการผลิตไฟฟ้า ระบบบำบัดมลพิษ และการจัดการของเสียจากกระบวนการผลิต สอดคล้อง ตามรายละเอียดและประเภทของเทคโนโลยีการผลิตไฟฟ้า

ฯลฯ ฯลฯ

(๓) ความพร้อมด้านเชื้อเพลิง

(ก) มีเอกสารประมาณการจำนวนหน่วยไฟฟ้าที่ผลิตได้ต่อปี

(ข) มีสัญญาหรือหลักฐานที่แสดงว่าผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมากได้รับมอบหมาย หรือจะได้รับมอบหมายให้กำจัดขยะอุตสาหกรรมจากผู้ก่อกำเนิดขยะอุตสาหกรรม หรือผู้บำบัดและกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว โดยจะต้องระบุปริมาณขยะอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับข้อมูลประมาณการจำนวนหน่วยไฟฟ้าที่ผลิตต่อปี และอายุสัญญาจะต้องไม่น้อยกว่า ๓ ปี นับถัดจากวัน COD

ฯลฯ ฯลฯ

[๘] ข้อ ๖ ผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ว่าด้วยการจัดหาไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ Feed - in Tariff (FiT) ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๗๓ สำหรับขยะอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๖๕

ประกาศดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดและเป็นบริษัทในเครือเดียวกับบริษัท [redacted] ซึ่งมีสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยหรือการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายอยู่ก่อนแล้ว

๑.๔) การที่บริษัท [redacted] มีโครงการที่มีสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยหรือการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายที่ยังมีผลบังคับใช้อยู่ก่อนแล้ว และต่อมามีบริษัทอื่นในเครือเดียวกันลงทุนก่อสร้างโรงไฟฟ้าอีกโครงการหนึ่ง ถือได้ว่าโครงการซึ่งทำขึ้นคราวหลังเป็นโครงการที่ลงทุนก่อสร้างใหม่

๑.๕) ต่อมาเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๖ กกพ. เห็นชอบผลการคัดเลือกผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก ๑๓ ราย ผู้ถูกร้องที่ ๑ จึงออกประกาศสำนักงาน กกพ. เรื่อง รายชื่อผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมากที่ได้รับการคัดเลือก โดยผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ได้รับคัดเลือกตามประกาศดังกล่าวด้วย

๒) พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ เป็นโรงไฟฟ้าที่ลงทุนก่อสร้างใหม่ และไม่เคยมีสัญญาซื้อขายไฟฟ้าหรือไม่เคยได้รับการตอบรับซื้อจากการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย ไม่เป็นโครงการที่มีสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย หรือการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย ที่ยังมีผลใช้บังคับ แม้บริษัท [redacted] ซึ่งเป็นบริษัทในเครือเดียวกับผู้ถูกร้องทั้งสามดังกล่าวข้างต้นมีโครงการที่มีสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับการไฟฟ้าอยู่ก่อนแล้ว ก็ถือไม่ได้ว่าผู้ถูกร้องทั้งสามเคยมีสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับการไฟฟ้า นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้พิจารณาความพร้อมด้านพื้นที่ เทคโนโลยีที่เหมาะสม และด้านเชื้อเพลิง โดยโครงการของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรม มีขั้นตอนกระบวนการผลิตไฟฟ้า และมีสัญญาที่ระบุปริมาณขยะอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับข้อมูลประมาณการจำนวนหน่วยไฟฟ้าที่ผลิต ดังนั้น ผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ จึงมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ กกพ. ว่าด้วยการจัดหาไฟฟ้าฯ สำหรับขยะอุตสาหกรรม การประกาศให้ผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ เป็นผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมากที่ได้รับการคัดเลือกของผู้ถูกร้องที่ ๑ จึงเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก **ในชั้นนี้ จึงยังไม่อาจรับฟังได้ว่าผู้ถูกร้องที่ ๑ มีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน**

๓.๒.๒ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ได้กระทำการอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนกรณีหลีกเลี่ยงการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร

๑) จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า

๑.๑) ผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด โดยมีบริษัท [redacted] เป็นผู้ถือหุ้น ประสงค์จะตั้งโรงไฟฟ้าพลังความร้อนเพื่อผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรมที่ไม่เป็นอันตราย กำลังการผลิตติดตั้ง ๙.๙ เมกะวัตต์

/ในเขต...

ในเขตนิคมอุตสาหกรรม [redacted] อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี โดยได้รับการคัดเลือกจาก กกพ. ให้เป็นผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก เพื่อจำหน่ายไฟฟ้าให้กับ กฟภ. ตามระเบียบ กกพ. ว่าด้วยการจัดหาไฟฟ้าฯ สำหรับขยะอุตสาหกรรม ซึ่งโครงการของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ มีขอบเขตที่ตั้งโครงการแยกจากกัน อีกทั้งระบบสาธารณูปโภคหลักของแต่ละโครงการแยกกันโดยสิ้นเชิง

๑.๒) ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงาน EIA กำหนดให้โรงไฟฟ้าพลังความร้อนทุกประเภทที่มีกำลังการผลิตติดตั้งตั้งแต่ ๑๐ เมกะวัตต์ขึ้นไป ต้องจัดทำรายงาน EIA และสำนักงาน กกพ. และ สผ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาว่ากิจการหรือโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่มีกำลังการผลิตต่ำกว่า ๑๐ เมกะวัตต์ ตั้งแต่ ๒ โครงการขึ้นไปซึ่งมีที่ตั้งอยู่ติดกัน จะถือเป็นโครงการเดียวกันหรือไม่ จากขอบเขตที่ตั้ง การจัดตั้งนิติบุคคล และการใช้ระบบสาธารณูปโภค ซึ่งหากทั้งสองโครงการได้แบ่งแยกกันอย่างชัดเจนแล้วย่อมไม่ถือเป็นโครงการเดียวกัน

๑.๓) แม้โครงการของถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ จะไม่เข้าข่ายต้องจัดทำรายงาน EIA แต่การประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าของผู้ถูกร้องทั้งสามเป็นกิจการที่ต้องจัดทำรายงาน CoP ตามระเบียบ กกพ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำรายงาน CoP เพื่อประกอบการพิจารณาของ กกพ. ในการให้อนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า ซึ่งผู้ถูกร้องทั้งสามได้มอบหมายให้บริษัทที่ปรึกษาเป็นผู้จัดทำรายงาน CoP ดังกล่าว เพื่อประกอบการยื่นขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า โดย กกพ. ได้ให้ความเห็นชอบรายงาน CoP โครงการของผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ แล้วเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๘

๒) พิจารณาแล้วเห็นว่า

๒.๑) โครงการของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ เป็นโรงไฟฟ้าพลังความร้อนซึ่งผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรม มีกำลังการผลิตติดตั้งของแต่ละโครงการ ๙.๙ เมกะวัตต์ ประกอบกับโครงการของผู้ถูกร้องทั้งสามมีขอบเขตที่ตั้ง การจัดตั้งนิติบุคคล และการใช้ระบบสาธารณูปโภคที่แยกออกจากกันอย่างชัดเจน จึงไม่ถือเป็นโครงการเดียวกันที่จะนำกำลังการผลิตติดตั้งมาคำนวณรวมกันได้ กรณีจึงไม่เข้าข่ายต้องจัดทำรายงาน EIA **ในชั้นนี้ จึงยังไม่อาจรับฟังได้ว่าผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ มีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน**

๒.๒) อย่างไรก็ตาม การที่บริษัท [redacted] เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ซึ่งทำให้บริษัท [redacted] มีอำนาจควบคุมกิจการของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ดังนั้น การจะพิจารณาว่ากิจการของผู้ถูกร้องทั้งสามเป็นกิจการเดียวกันหรือไม่ ย่อมไม่อาจพิจารณาลักษณะการจัดตั้งนิติบุคคลที่แยกออกจากกันหรือไม่เท่านั้น เนื่องจากจะทำให้ผู้ประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าพลังงานความร้อนหลีกเลี่ยงการจัดทำรายงาน EIA โดยใช้วิธีการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในเครือหลายบริษัทและกำหนดให้แต่ละบริษัทประกอบกิจการโรงไฟฟ้า

กำลังการผลิตติดตั้งต่ำกว่า ๑๐ เมกะวัตต์ ประกอบกับมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอความเห็นให้ สผ. ทบทวนการจัดทำรายงาน EIA โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อน โดยเห็นควรให้โรงไฟฟ้าพลังความร้อนทุกขนาดหรือขนาดที่ต่ำกว่า ๑๐ เมกะวัตต์ ต้องจัดทำรายงาน EIA รวมถึงให้โรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่ใช้ขยะมูลฝอยเป็นเชื้อเพลิงต้องจัดทำรายงาน EIA ด้วย อีกทั้งผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าควรเพิ่มสาร PAH และ PM 2.5 เป็นสารมลพิษทางอากาศตามประกาศกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงไฟฟ้าที่ใช้ขยะเป็นเชื้อเพลิง และควรรายงานปริมาณสารมลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้นต่อปี **จึงเห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อผู้ถูกร้องที่ ๒ ผู้ถูกร้องที่ ๓ ผู้ถูกร้องที่ ๔ กรมควบคุมมลพิษ และ สผ. เพื่อดำเนินการต่อไป**

๓.๒.๓ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ได้กระทำการอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนกรณีปิดกั้นการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผู้มีส่วนได้เสียหรือไม่ อย่างไร

๑) จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า

๑.๑) เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ได้จัดประชุมประชาสัมพันธ์รายละเอียดโครงการ ณ โรงแรม[redacted] ซึ่งจัดเสริมจากแนวทางของ กกพ. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ศึกษาได้รับทราบข้อมูลโครงการ โดยได้นำเสนอข้อมูลโครงการของผู้ถูกร้องทั้งสามพร้อมกัน

๑.๒) เมื่อวันที่ ๒๖-๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๖ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ได้จัดเวทีรับฟังความเห็น ณ นิคมอุตสาหกรรม[redacted] เพื่อใช้ประกอบการจัดทำรายงาน CoP โดยช่วงเช้าของวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นการจัดเวทีรับฟังความเห็นต่อโครงการของผู้ถูกร้องที่ ๒ ปรากฏว่า มีกลุ่มชายสวมชุดดำ สวมหมวกและหน้ากากปิดบังใบหน้าพยายามกีดกันไม่ให้กลุ่มผู้ร้องเข้าร่วมประชุมโดยอ้างว่าไม่อนุญาตให้กลุ่มผู้ร้องที่ถือป้ายคัดค้านเข้าร่วม และอนุญาตให้กลุ่มผู้ร้องประมาณ ๕ คน ที่ยอมปฏิบัติตามเข้าร่วมประชุมได้ กลุ่มผู้ร้องที่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมจึงรวมตัวกันหน้านิคมอุตสาหกรรม[redacted] เพื่อจัดเวทีแสดงจุดยืนคัดค้านโครงการดังกล่าว อนึ่ง กลุ่มผู้ร้องที่เข้าร่วมประชุมถูกจำกัดเวลาและถูกพิธีกรพูดแทรกหากแสดงความเห็นเชิงคัดค้าน และในระหว่างแสดงความเห็นในที่ประชุม จะมีชายชุดดำยืนประกบด้านหลัง ทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมหวาดกลัว ดังนั้น กลุ่มผู้ร้องจึงไม่ได้เข้าร่วมรับฟังความเห็นในช่วงบ่ายของวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๖ และช่วงเช้าของวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๖ แต่ได้ไปยื่นหนังสือคัดค้านต่อผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี

๑.๓) ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๘ กันยายน ๒๕๖๗ บริษัทที่ปรึกษาได้จัดประชุมเพื่อประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในโครงการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรม ต่อโครงการของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ (เพิ่มเติม) เพื่อเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความเห็นกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย โดยใช้วัด ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และศูนย์การเรียนรู้ รวม ๗ แห่ง ในพื้นที่รัศมีอย่างน้อย ๓ กิโลเมตรจากขอบเขตพื้นที่ตั้งโครงการเป็นสถานที่จัดประชุม

/๒) พิจารณาแล้ว....

๒) พิจารณาแล้วเห็นว่า

๒.๑) การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเป็นสิทธิเชิงกระบวนการอย่างหนึ่ง ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนไปสู่การคุ้มครองสิทธิเชิงเนื้อหา การที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ กีดกันไม่ให้กลุ่มผู้ร้องเข้าร่วมประชุมและจำกัดสิทธิในการแสดงความคิดเห็น รวมถึงมีพฤติการณ์ที่ทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมหวาดกลัวไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เป็นการจัดรับฟังความคิดเห็นที่ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง ย่อมส่งผลกระทบต่อสิทธิของบุคคลและชุมชนที่จะได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานก่อนการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง รวมถึงสิทธิในการเสนอแนะต่อหน่วยงานให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรืองดเว้นการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชน ซึ่งได้รับการรับรองและคุ้มครองโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย **กรณีจึงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ มีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน**

๒.๒) อย่างไรก็ตาม ต่อมาบริษัทที่ปรึกษาได้จัดประชุมระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๘ กันยายน ๒๕๖๗ เพื่อประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในโครงการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรม ต่อโครงการของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ (เพิ่มเติม) เพื่อเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความเห็นกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่รัศมีอย่างน้อย ๓ กิโลเมตรจากขอบเขตพื้นที่ตั้งโครงการ โดยใช้สถานที่สาธารณะซึ่งประชาชนในพื้นที่สามารถเข้าร่วมได้โดยสะดวก รวม ๗ แห่ง เป็นสถานที่จัดประชุม ซึ่งการประชุมครั้งนี้ไม่มีการกีดกันไม่ให้กลุ่มผู้ร้องเข้าร่วมประชุมและเปิดโอกาสในการแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ **จึงเป็นกรณีตามมาตรา ๓๙ (๕) ประกอบมาตรา ๓๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งบัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสั่งยุติเรื่อง หากเป็นเรื่องที่มีการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสมแล้ว**

๓.๒.๔ อย่างไรก็ตาม ผู้ร้องยังคงห่วงกังวลเกี่ยวกับการขาดแคลนน้ำในอนาคต ถึงแม้บริษัท [redacted] ได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อร่างมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และร่างมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการนิคมอุตสาหกรรม [redacted] ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ แล้วก็ตาม **จึงเห็นควรมีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อบริษัท [redacted] เพื่อดำเนินการต่อไป**

๔. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๓๖/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๘ จึงมีมติดังนี้

/๔.๑ กรณี...

๔.๑ กรณีผู้ถูกร้องที่ ๑ ออกประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เรื่อง รายชื่อผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมากที่ได้รับการคัดเลือก ตามระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ว่าด้วยการจัดหาไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ Feed - in Tariff (FiT) ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๗๓ สำหรับขยะอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๖๕ ยังไม่อาจรับฟังได้ว่ามีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๔.๒ กรณีผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ไม่ได้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในแต่ละโครงการโรงฟ้าพลังงานความร้อน ยังไม่อาจรับฟังได้ว่ามีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๔.๓ กรณีผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ปิดกั้นการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย เป็นเรื่องที่มีการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสมแล้ว จึงให้ยุติเรื่องตามมาตรา ๓๙ (๕) ประกอบมาตรา ๓๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

๔.๔ ให้มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อผู้ถูกร้องที่ ๒ ผู้ถูกร้องที่ ๓ ผู้ถูกร้องที่ ๔ กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงพลังงาน และบริษัท [redacted] ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) ประกอบมาตรา ๔๒ เพื่อดำเนินการ ดังนี้

๔.๔.๑ ให้ผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ตรวจวัดปริมาณสารมลพิษตามประกาศกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงไฟฟ้าที่ใช้ขยะเป็นเชื้อเพลิงที่เกิดขึ้นต่อปี และระบุไว้ในรายงานผลการปฏิบัติตามประมวลหลักการปฏิบัติ สำหรับการประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า

๔.๔.๒ ให้กรมควบคุมมลพิษเพิ่มสารโพลีไซคลิกอะโรมาติกไฮโดรคาร์บอน (Polycyclic Aromatic Hydrocarbons: PAH) และฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM 2.5) เป็นสารมลพิษทางอากาศตามประกาศกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงไฟฟ้าที่ใช้ขยะเป็นเชื้อเพลิง

๔.๔.๓ ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทบทวนหลักเกณฑ์การพิจารณากรณีโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่มีกำลังการผลิตต่ำกว่า ๑๐ เมกะวัตต์ ตั้งแต่ ๒ โครงการขึ้นไป ซึ่งมีที่ตั้งโครงการอยู่ติดกันแต่ไม่ถือว่าเป็นโครงการเดียวกัน โดยให้คำนึงถึงการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในเครือเดียวกัน รวมทั้งทบทวนให้โรงไฟฟ้าพลังความร้อนทุกประเภท ทุกขนาด เป็นโครงการที่ต้องจัดทำรายงาน EIA

๔.๔.๔ ให้บริษัท [redacted] ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม กรณีการสูบน้ำจากบึงโคกมะม่วงตามรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของนิคมอุตสาหกรรม [redacted] อย่างเคร่งครัด รวมทั้งชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย

/๔.๔.๕ ให้กรม...

๔.๔.๕ ให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพร่วมกับกระทรวงพลังงาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ นำหลักการ UNGPs มาใช้ในการประกอบธุรกิจ โดยเฉพาะการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence: HRDD) การจัดให้มีช่องทางรับเรื่องร้องเรียนพร้อมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับรู้ และการกำหนดแนวทางที่เหมาะสมเพื่อลดและเยียวยาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์	**ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**
นางปรีดา คงแป้น	**กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี	**กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**
นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์	**กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**
นางสาวปิติกาญจน์ สิทธิเดช	**กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**
นายวสันต์ ภัยหลีกลี้	**กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**
นางสาวสุภัทรา นาคะผิว	**กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**